

til at sige: Vi see, at Menighederne hellere selv vilde betale deres Geistlige, og vi give dem derfor Intet. Jeg nævner kun dette for at vise, hvor skarpt jeg for mit Vedkommende sondrer mellem Menighed og Sogn, hvor overtydet jeg er om, at naar en Kirkeforfatning kommer istand, saa maa der være en Magt, som afgjør, hvilket Forhold der skal bestaa mellem Menighedsmedlemmerne og Geistligheden (En Stemme: Tienden!). Tienden er ingen Menighedsafgift, men en Statsafgift, som har været anvist til Præstens Lønning, og det er en Tilfældighed, at den paa et Steb er voget betydeligt og paa et andet er vedblevet at være lille.

Under disse almindelige Betragtninger skal jeg nu opfatte det hele Spørgsmaal. Naar vi opfatte det ganske simpelt saaledes, at Lønningerne ikke blive stillede og klassificerede efter Kaldene, men at de derimod, ligesom med Hensyn til alle andre Lønninger her i Landet, gives til Personer, saa behøve vi i § 1 aldeles ingen Bestemmelser om, hvorledes Tienden og disse andre Gjenstande for Fremtiden skulle heds, thi Staten træder saa ind i Præstens Steb. Præsten har hidtildags været Statens Tiendeforvalter og opkrævet Tienden for den, og for Fremtiden bliver det altsaa et Spørgsmaal, hvorledes Staten vil faae den indbetalt, hvorledes den skal opkræves; men Yderne tabe ved dette Skridt Intet af deres Rettigheder. Have de havt en Udkomst til at hde Tienden paa et vist bestemt Steb, skal det ikke kunne paalægges dem at hde den paa et andet; det bliver Statens Sag. Naar vi uden Videre indbrage Tienden i den Stikkelse, den har, med alle de Forpligtelser og Rettigheder, den har, saa er det et Forhold, som i Enkelthederne ordnes bagefter og aldeles ikke hører hjemme i Loven, og derved bliver denne Lov i den Retning meget simpel. Naar jeg derpaa siger, at den Maade at stasse forskjellige Lønninger ved i Tal at klassificere Embederne i høieste Maade forekommer mig at være et Misgreb, saa sthylder jeg at sige klart og simpelt, hvad jeg vil sætte istedetfor. Jeg vil sætte istedet derfor en Lønningskala, svarende til den, som vi bruge for Statens øvrige Embedsmænd, og for foreløbigt at an-

give en Norm — den nærmere Bestemmelse herom vil jo være at tage ved anden Behandling — vil jeg tænke mig en vordende Præst stille som en vordende Kontorchef. Jeg antager, at deres forudgaaende Studier og de Krav, man gjør til dem baade i Alder og Dygtighed, nogenlunde kunne svare til hinanden; det vil altsaa sige 1000 Rdl. i rede Penge, foruden Bolig og Bygninger med hvad dertil hører, som jeg regner tilsammen til 400 Rdl., samt Udfigt til Offer og Accidentfer. Er det noget for lavt, saa kan det sættes noget høiere, men det er i alt Fald en Detailsag, og derved forandres ikke mit Udgangspunkt. Dernæst vil jeg foreslaae at lade Lønnen stige med 200 Rdl. hvert 5te Aar, indtil den høieste Løn for en Præst bliver 2000 Rdl., foruden fri Bolig og Udfigt til Offer og Accidentfer. Det kan paa enkelte Steber blive en overordentlig høj Løn, men dog kun paa faa Steber; paa de fleste Steber bliver det en Løn som den, tilsvarende Embedsmænd i Landet nyde. Naar vi komme til dette System og slippe Klassificationsystemet, saa vil en væsentlig Deel af Klassificationen komme til at ligge i Offer og Accidentfer, og vil da for en stor Deel komme til at beroe paa den gode Forstaaelse, som kan bringes tilveie mellem Præst og Menighed. Derved vil man ogsaa komme til at faae en langt klarere Oversigt over, hvilke de høieste Udgifter ere, der ville komme til at paahvile Staten; man har da noget Fast at holde sig til; man kan ved at agte paa den Alder, en Mand i Almindelighed har, naar han tiltreder Kaldet, og den Tjenestetid, der er den almindelige, igjennem Erfaringen om andre Embeder komme til en Oversigt over, hvilke Omkostninger der ville være forbundne med denne Lønningsmaade; — men vi have da tillige simpelthen paalagt os den Forpligtelse, at ifald Udgiften var større, end hvad der kom ind som Indtægt, saa maatte Staten bære Forskjellen. Den Indtægt, der i det Hele vil tilflyde Statskassen igjennem den geistlige Lønningsfond, er her bleven anslaaet til henved 3 Millioner. Jeg troer, at det er for høit; jeg troer, at naar vi tage alle de Byrder fra, der for Dieblirket ere tilstebe, saa vil Summen kunne sættes til omtrent 2,600,000